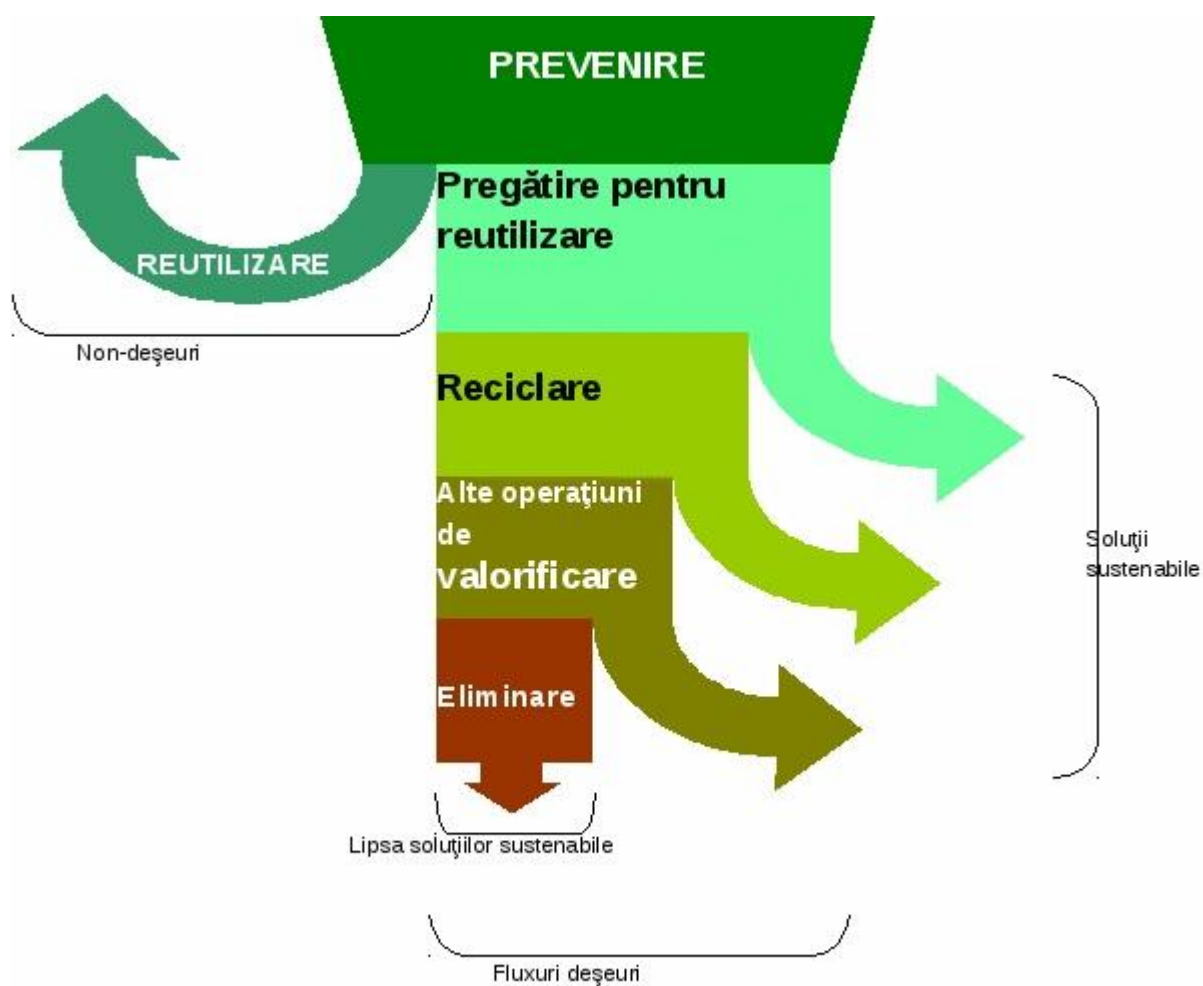

Managementul deșeurilor - nivel național

Ierarhia priorităților, în gestionarea deșeurilor în România, este cea care stă la baza legislației și politicii europene și anume:

- Prevenirea și minimizarea generării deșeurilor;
- Valorificarea materială prin reutilizare și reciclare;
- Valorificarea energetică, tratarea deșeurilor în vederea scăderii cantităților și a potențialului periculos;
- Depozitarea.

În acest sens, legislația națională este consistentă cu abordarea europeană, când vine vorba despre prioritățile care trebuie să stea la baza strategiei de management a deșeurilor.

Pentru perioada 2014-2020, cadrul legislativ național pentru managementul deșeurilor a fost Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD). Aceasta conține cadrul legislativ național

și stadiul implementării, situația existentă în domeniul gestionării deșeurilor, date generale privind gestionarea deșeurilor, principii și obiective strategice. Obiectivele acestei strategii sunt:

- Dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric;
- Intensificarea preocupărilor privind reducerea cantităților de deșeuri generate;
- Exploatarea tuturor posibilităților tehnice și economice privind recuperarea și reciclarea deșeurilor în vederea reducerii cantității de deșeuri eliminate.

Necesitatea revizuirii în anul 2014 a SNGD a derivat, în principal, din stabilirea unor noi concepte la nivel european privind gestionarea deșeurilor, în principal necesitatea abordării deșeurilor ca resursă și principiul responsabilității extinse a producătorului. Orizontul de timp pentru care a fost

elaborată SNGD acoperea perioada până în anul 2020. În anul 2018 a fost publicat Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNDG) cu orizontul de timp până în anul 2025. Prevederile PNDG completează prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor, ca modalitate principală de abordare, astfel: îndreptarea României către o societate a reciclării și aplicarea ierarhiei deșeurilor, pentru toate tipurile de deșeuri care fac obiectul planificării.

Dacă elementele cheie ale Strategiei Naționale sunt principiile care stau la baza gestiunii deșeurilor, Planul Național de Gestionare a Deșeurilor atașează obiectivelor prevăzute în Strategie ținte cuantificabile, acolo unde este cazul și în plus, prezintă diverse alternative de atingere a obiectivelor și, respectiv, a țăintelor aferente. Strategia națională de gestionare a deșeurilor propunea cadrul de măsuri care să asigure trecerea de la modelul de dezvoltare bazat pe producție și consum la un model bazat pe prevenirea generării deșeurilor și utilizarea materiilor prime din industria de valorificare, asigurând astfel prezervarea resurselor naturale naționale, creând premisele reconcilierii imperativelor economice și de mediu.

Managementul Integrat al Deșeurilor

Managementul Integrat al Deșeurilor se încadrează organic în viziunea dezvoltării durabile și reprezintă materializarea conceptului economiei circulare, bazate pe reciclare și conservare.

În felul acesta, orice produs prelucrat de om și devenit inutilizabil este tratat ca materie primă pentru generarea de alte produse sau servicii.

Prin Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013 au fost promovate cu prioritate proiecte pentru sisteme de management integrat al deșeurilor la nivelul județelor României. Proiectele sunt implementate de către Consiliile Județene în numele Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară constituite la nivel de județ, operarea infrastructurii rezultate fiind delegată unor operatori de salubritate. Procesul de implementare a fost însă extrem de lent.

Urmare a întârzierilor, o parte din aceste proiecte nu au fost finalizate, continuarea lor fiind asigurată acum prin Programul Operațional Infrastructură Mare.

Comparativ cu statele europene, România este încă la început în ceea ce privește nivelul de educare și conștientizare a importanței colectării separate și reciclării. Poate așa se explică faptul că țara noastră este pe locul 26 din cele 27 de țări membre ale UE la capitolul deșeurilor municipale reciclate, cu un procent de doar 11,1%, conform Comisiei Europene. Cu toate acestea, înregistrăm un paradox: dacă în 2013 reciclăm 13,2% din deșeurile, în 2018 am reciclat doar 11,1%. Comportamentul cetățeanului este determinant pentru creșterea cantităților și a calității deșeurilor colectate separat. În același timp, procesul de colectare separată nu este accesibil, ca în străinătate, și este evidentă necesitatea creșterii infrastructurii, pentru a fi accesibilă cât mai multor cetățeni.

Ținte asumate prin SNDR până în 2030:

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor, cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs;
- Înjumătățirea, pe cap de locuitor, a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;
- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030;
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 și 70% până în 2030;
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025;
- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024;
- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.